ધોરણ : 9

संस्कृत

पाठ : १४

हनुमद्वर्णितरामवृत्तान्तः

स्वाध्याय

प्रश्न 1. विकल्पेभ्यः समुचितम् उतरं चिनुत -

(1) रामवृत्तान्तं कः वर्णयति ?

(क) दशरथः (ख) सुग्रीवः

(ग) हनुमान् (घ) सीता

(2) ताराधिपः कः ?

(क) सूर्यः (ख) रामः

(ग) शुक्रः (घ) चन्द्रः

(3) कामरूपिणः के आसन् ?

(क) राक्षसाः

(ख) देवाः

(ग) वानराः

(घ) अरण्यवासिनः

(4) 'कुञ्जरः' शब्दस्य पर्यायः कः ?

(क) गजः

(ख) कूजनम्

(ग) कङ्करः

(घ) काकः

(5) आयतम् शब्दस्य कः अर्थः ?

(क) दीर्घम्

(ख) न्यूनम्

(ग) विस्तृतम्

(घ) सीमितम्

(6) जानकी केन अपहृता ?

(क) खरेण

(ख) रावणेन

(ग) दूषणेन

(घ) विभीषणेन

प्रश्न 2. अनुनासिकं परसवर्णत्वेन परिवर्त्य लिखत-

वर्ण			
		क-वर्ग:	पुङ्गवः
(1) कुंजरः	-	च-वर्ग:	कुञ्जरः
(2) अभिसंध:	-	त-वर्ग:	अभिसन्धः
(3) वंचयित्वा	-	च-वर्ग:	वञ्चयित्वा
(4) पुरंजयः	-	च-वर्ग:	पुरञ्जयः
(5) पुंगवः	-	क-वर्ग:	पुङ्गवः
(6) संदिष्ट:	-	त-वर्ग:	सन्दिष्ट:

प्रश्न 3. अधोलिखितानां कृदन्तानां प्रकारं लिखत-

(1) श्रुत्वा - सम्बन्धक भूतकृदन्तम् (त्वान्तम् अव्ययम्)

(2) उक्त्वा – सम्बन्धक भूतकृदन्तम् (त्वान्तम् अव्ययम्)

(3) हत्वा - सम्बन्धक भूतकृदन्तम् (त्वान्तम् अव्ययम्)

प्रश्न 4. रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्नवाक्यं रचयत-

(केन, कस्मै, कः, कुत्र)

(1) दशरथः पुण्यशीलः आसीत् ।

➢ कः पुण्यशीलः आसीत्?

(2) रामेण महारण्ये राक्षसाः निहताः।

➢ केन महारण्ये राक्षसाः निहताः?

(3) सः वीरः वनं प्रव्रजितः ।

➢ सः वीरः कुत्र प्रवजितः?

प्रश्न 5. उदाहरणानुरूपं शब्दरूपाणां परिचयं कारयत -

शब्दरूपम्	मूलशब्दः	अन्तः	लिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्
उदा., धर्मस्य	धर्म	अ-कारान्तः	पुंल्लिङ्गम्	षष्ठी	एकवचनम्
(1) मृगयाम्	मृगया	आ-कारान्तः	स्त्रीलिङ्गम्	द्वितीया	एकवचनम्
(2) बहवः	बहु	उ-कारान्तः	पुंल्लिङ्गम्	प्रथमा	बहुवचनम्
(3) मायया	माया	आ-कारान्तः	स्त्रीलिङ्गम्	तृतीया	एकवचनम्
(4) विशालाक्ष्याः	विशालाक्षी	ई-कारान्तः	स्त्रीलिङ्गम्	पञ्चमी	एकवचनम्
(5) वृद्धस्य	वृद्ध	अ-कारान्तः	पुंल्लिङ्गम्	षष्ठी	एकवचनम्

Thanks

For watching